

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER 2023
SIXTH SEMESTER

Subject: Banking & Finance-III (BCOM19-309B/ BCBF-603)

Date: 15/12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple choice questions. (Any 10) (10)

1. The relationship between a safe deposit locker holder in a bank and the bank is that of
 - a) Debtor and creditor
 - b) Trustee and beneficiary
 - c) Lessor and lessee
 - d) Bailor and bailee
2. Negotiable Instrument is defined in _____.
 - a) Sec.13
 - b) Sec.11
 - c) Sec.12
 - d) Sec.14
3. Identify the inappropriate one (Securities)
 - a) It should be durable
 - b) Its storing should not create problems
 - c) It should be subject to wider price fluctuations
 - d) It should be easily and freely transferable
4. Bank has considered the life policy of the borrower as security then the transaction will involve
 - a) Pledge
 - b) Assignment
 - c) Hypothecation
 - d) Both c and a
5. Banker has a right of automatic _____ on the death of the customer
 - a) Set-off
 - b) Off
 - c) Set on
 - d) On
6. Garnishee order is issued by
 - a) Judgement Debtor
 - b) Judgement Creditor
 - c) Judgement Debtor's Debtor
 - d) None of the above
7. Signing a document written, read and understood is called _____.
 - a) Execution
 - b) Payee
 - c) Endorsement
 - d) Endorsee
8. A cheque must bear a _____

a) Name	b) Stamp
c) Date	d) Time
9. In a promissory note, the person who makes the promise to pay is called _____
a) Drawer/Maker	b) Endorser
c) Payee	d) Endorsee
10. A banker who makes payment of a negotiable instrument is called _____
a) Paying banker	b) Endorsee
c) Collecting banker	d) Banker
11. KYC means
-		
--	--
a) Know Your Customer very well	b) Know your prospective customer very well
c) Know your existing customer very well	d) Satisfy yourselves about the customer's identity and activities
12. The person to whom the amount mentioned in the promissory note is payable is known as _____.
a) Endorser	b) Payee
c) Endorsee	d) Banker
13. Transfer of a negotiable instrument to another person by signing on it, is known as _____.
a) Endorser	b) Payee
c) Endorsee	d) Endorsement

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Cheque
2. Rights of Holder
3. Specimen of Bills of Exchange
4. Specimen of Promissory note.
5. Explain the managerial aspect of project appraisal.

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. What is the difference between a Promissory Note and Bill of Exchange
2. Which are non-legal measures for recovery of loans?
3. Which are the various modes of Creating Change?
4. Explain Fixed Deposit Receipt

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. Which are the various types of Hundies?
2. Explain the liability of the parties to Negotiable Instrument.
3. Which are the rights of a Mortgagee?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)
१. बँकेमध्ये सेफ डिपॉझिट लॉकर धारकाचा व बँकेचा संबंध म्हणजे-----.

अ) ऋणको व धनको	ब) विश्वस्त आणि लाभार्थी
क) लेसर व लेसी	ड) बेलर व बेली

 २. हस्तांतरक्षम दस्तावेजाची व्याख्या -----मध्ये दिली गेली आहे.

अ) कलम १३	ब) कलम ११
क) कलम १२	ड) कलम १४

 ३. खालीलपैकी अयोग्य कोणते ते ओळखा. (सिक्क्यूरिटीज् संबंधी).

अ) टिकाऊ असले पाहिजे	ब) संचय करताना अडथळा नसावा
क) हस्तांतरण मुक्त व सोपे असावे.	ड) किंमतीतील चढउतारांना अधीन असावे

 ४. बँकेने जर कर्जदाराचे आयुर्विमा पत्र तारण म्हणून घेतले असल्यास अशा व्यवहारात-----चा समावेश असेल.

अ) तारण	ब) असाईनमेंट
क) तारण (hypothecation)	ड) अ आणि क दोनही

 ५. ग्राहकाचा मृत्यु झाल्यास बँक चालकाकडे-----असतो.

अ) वजावटीचा अधिकार	ब) ऑफ
क) विशिष्ट धारणाधिकार	ड) ऑन

 ६. गार्निशी ऑर्डर-----द्वारा जारी केली जाते.

अ) न्याय ऋणको	ब) न्याय धनको
क) न्याय ऋणकोचा ऋणको	ड) यापैकी कोणतेच नाही.

 ७. कोणताही दस्तऐवज लिहीलेला, वाचून, समजावून घेणे व सही करणे याला -----असे म्हणतात.

अ) अंमलबजावणी	ब) अदाता/लाभार्थी
क) पृष्ठांकन	ड) एंडॉर्सी

 ८. धनादेशावर-----असणे अनिवार्य आहे.

अ) नाव	ब) शिक्का (स्टॅम्प)
क) तारीख	ड) वेळ

 ९. वचनपत्रामध्ये स्वाक्षरी करून विशिष्ट रक्कम देण्याचे मान्य करणा-या व्यक्तिला-----असे म्हणतात.

- अ) ऋणको/वचनकर्ता
क) लाभार्थी
- ब) पृष्ठांकक
ड) एंडॉर्सी
१०. हस्तांतरक्षम दस्तऐवजाची रक्कम अदा करणा-या बँक चालकाला-----असे म्हणतात.
अ) अदाकर्ता बँक
क) संकलन करणारी बँक
- ब) एंडॉर्सी
ड) बँक चालक
११. के.वाय.सी. म्हणजे-----.
अ) नो युवर कस्टमर व्हेरी वेल
क) नो युवर एकझीटींग कस्टमर व्हेरी वेल
- ब) नो युवर प्रॉस्पेक्टिव्ह कस्टमर व्हेरी वेल
ड) सॅटिसफाय युवरलेफ्स अबाऊट द कस्टमर आयडेंटिटी अँड अॅक्टिव्हिटीज
१२. वचनपत्रामध्ये नमुद केल्याप्रमाणे ज्या व्यक्तिला पैसे दिले जाणार आहेत अशा व्यक्तीला-----असे म्हणतात.
अ) पृष्ठांकक
क) पृष्ठांकित (एनडॉर्सी)
- ब) लाभार्थी/ अदाता
ड) बँक चालक
१३. हस्तांतरक्षम दस्तऐवजावर सही करून दुस-या व्यक्तिकडे हस्तांतरित करणे म्हणजे-----.
अ) पृष्ठांकक
क) एंडॉर्सी
- ब) लाभार्थी
ड) पृष्ठांकन

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. विपत्रे
२. धारकाचे अधिकार
३. विपत्र विनिमय पत्राचा नमुना
४. वचनपत्राचा नमुना
५. प्रकल्प मूल्यमापनाचे व्यवस्थापकीय पैलू

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. वचनपत्र आणि विपत्र विनिमय पत्रामध्ये काय फरक आहे?
२. कर्जवसूलीचे बेकायदेशीर मार्ग कोणते?
३. बदल निर्माण करण्याच्या वेगवेगळ्या रीती स्पष्ट करा.
४. मुदत ठेव पावती स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. हुंडीचे विविध प्रकार लिहा.
२. हस्तांतरक्षम दस्तऐवजातील पक्षकारांचे उत्तरदायित्व स्पष्ट करा.
३. गहाण घेण्याच्या हक्क स्पष्ट करा.
